Frigör hemtjänsterna!

Så skapar vi fler RUT-jobb

oktober 2019

almega

Frigör hemtjänsterna!

Så skapar vi fler RUT-jobb

almega

Inledning

RUT, som står för rengöring, underhåll och tvätt, är ett skatteavdrag som infördes 2007. Då handlade det om att göra svarta jobb vita. Det fungerade, och Skatteverket kunde i en efterföljande undersökning visa att människors inställning till att köpa hemstädning svart förändrats avsevärt. Reformen har skapat drygt 30 000 nya jobb och de sammanlagda RUT-avdragen uppgick till omkring 5 miljarder kronor under 2018.

När taket för RUT-avdraget höjdes till 50 000 kronor den 1 juli 2019 slog användandet rekord. Drygt en miljard kronor gjorde svenskarna avdrag för i juli 2019, vilket är cirka 150 miljoner kronor mer än under samma månad året innan. Räknat per person nådde RUT-köpen i juli den högsta nivån sedan avdraget infördes.

Efterfrågan på hushållsnära tjänster är stor. När risken för att slå i taket, det vill säga hur många kronor man får göra skatteavdrag för, minskar vågar alltfler använda sig av RUT-tjänster.

Tillväxtpotentialen i RUT-branschen stannar dock inte där. Företagen vittnar om att kunderna efterfrågar fler typer av tjänster vilket skulle leda till att branschen kan växa ytterligare. Det skapar även nya jobb för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Städbranschen anställer utrikes födda i större utsträckning än övriga arbetsmarknaden. Det är många kvinnor med utländsk bakgrund som får jobb i RUT-företagen. En majoritet av de som anställs i ett RUT-företag har tidigare haft en svag förankring på arbetsmarknaden. Att jobb skapas i RUT-branschen är därför ett tillskott för att förbättra integrationen i Sverige. Minst 4 000 kvinnor med invandrarbakgrund har fått jobb inom RUT-branschen. Ett tydligt exempel är Skåneregionen, där det i särklass vanligaste yrket bland nyanlända är städare.

När fler tjänster inkluderas i RUT-avdraget kan RUT-branschen växa och komma närmare sin fulla potential. Med fler jobb i RUT-branschen kan fler få sitt första jobb. Frigör hemtjänsterna!

Stockholm den 4 oktober 2019

Andreas Åström
Chef Näringspolitik och kommunikation, Almega

Innehållsförteckning

1. Nya RUT-tjänster frigör potentialen i branschen 1

2. Tvära politiska kast har präglat RUT-avdraget 3

Politiska förändringar i regelverket 4

3. Snäva gränsdragningar har skapat ohållbara situationer 5

Detaljregleringar skapar ohållbara situationer 5

Ett breddat RUT skapar jobb och bidrar till hållbar konsumtion 7

4. Avgränsningar som tydliggör regelverket 9

5. Medlemsföretagen tror på tillväxt 10

6. Avslutande diskussion 12

Almega föreslår att följande tjänster prioriteras i utvidgningen av RUT-avdraget: 13

7. Källförteckning 14

1. Nya RUT-tjänster frigör potentialen i branschen

Almega har under lång tid agerat för ett RUT-avdrag med såväl högre avdragstak som breddat tjänsteinnehåll. År 2016 lanserade vi förslaget om ett HEM-avdrag, breddat till att innehålla alla tjänster som utförs i och i anslutning till hemmet. Vi har också pekat på de möjligheter som finns med att rikta särskilda satsningar mot äldre RUT-köpare, samt visat att RUT-avdraget har bidragit till integrationen av nyanlända, främst kvinnor.

Trots att det har funnits en bred politisk samsyn kring RUT:s potential att skapa sysselsättning har det sedan införandet, för mer än ett decennium sedan, skett flera uppmärksammade politiska förändringar av regelverket och begränsningar av avdragsmöjligheterna. De återkommande förändringarna har skapat osäkerhet kring de långsiktiga villkoren, vilket har drabbat både kunder, anställda och företag.

Den förestående utredningen om ett utvidgat RUT-avdrag har ett mycket viktigt syfte i att identifiera vilka tjänster som ett breddat RUT-avdrag kan innehålla.[1] Det finns, med en tydlig lagstiftning och ett breddat tjänsteinnehåll, en stor potential för fortsatt tillväxt i branschen och fler sysselsättningstillfällen. Enligt Almegas egen undersökning har hela 40 procent av företagen i RUT-branschen kunder som efterfrågar tjänster som ligger utanför nuvarande avdrags tillåtna tjänsteinnehåll. Det handlar bland annat om städning av dödsbo, matlagning i hemmet, rastning av husdjur, hustillsyn vid resa samt utökade omsorgstjänster för äldre.[2]

Köparna är positiva till ett breddat avdrag. Enligt Almegas tidigare undersökning skulle två tredjedelar av de nuvarande, tidigare och potentiella köparna vara intresserade av ett kraftigt utvidgat RUT. Bland äldre är intresset för RUT stort generellt, mer än hälften av SPF:s medlemmar är intresserade av att köpa fler hushållsnära tjänster.[3]

Den förändring av regelverket som nu ska ske bör tydligt ta sikte på att eliminera de orimliga gränsdragningsproblem som finns inbyggda i nuvarande system, med utgångspunkt i vilka ytterligare tjänster som konsumenter efterfrågar. Nuvarande RUT-regelverk präglas av snäva gränsdragningar för vad som är och inte är en avdragsgill tjänst. Det är både svårt att förstå och motivera för konsumenter och företag.

[1] https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/aktuellt/utkast-till-sakpolitisk-overenskommelse.pdf
[2] https://www.almega.se/app/uploads/2018/06/almega-fler-rut-jobb-for-battre-integration-webb-180522v2.pdf
[3] https://via.tt.se/data/attachments/00475/3fe04523-f411-495e-a9e8-c9eade273708.pdf

Almega föreslår därför att följande tjänster inkluderas i det utvidgade RUT-avdraget:

- Utökade trädgårdstjänster i form av plantering av blommor, träd, buskar och gräsmatta, plockning av frukt samt bortforsling av trädgårdsavfall
- Bortforsling och återvinning av miljöfarligt avfall samt återvinning av annat avfall än hushållsavfall.
- Fysisk tillsyn av husdjur och hushåll samt rastning av husdjur
- Lagning eller omklädning av möbler
- Flytthjälp med båt samt flytt av tunga möbler inom bostad och tomt
- Installation av hemlarm
- Personliga tjänster så som hårklippning och personlig träning i hemmet
- Reparation av hushållsmaskiner som kaffebryggare, brödrostar, vattenkokare och liknande samt av trädgårdsmaskiner så som gräsklippare
- Hemleverans av mat och matlagning i hemmet
- Städning av dödsbo
- Återinförd läxläsning

2. Tvära politiska kast har präglat RUT-avdraget

Den 1 juli 2007 trädde RUT-avdraget i kraft. RUT- och ROT-avdragen ges genom skattereduktion och fick ursprungligen uppgå till sammanlagt 50 000 kronor per person och år. Den 1 januari 2016 infördes emellertid ett tak på 25 000 kronor för RUT-avdraget för personer som inte har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång. Taket innebär att av maximala 50 000 kronor för RUT- och ROT-avdrag får högst 25 000 kronor avse sådant arbete som inryms i RUT-avdraget. Något motsvarande tak för RUT-avdraget för personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång infördes inte. För dessa personer gäller endast begränsningen att den sammanlagda skattereduktionen för RUT- och ROT-arbeten som högst kan uppgå till 50 000 kronor per skattskyldig och år.[4]

Taket för RUT-avdrag för personer som inte har fyllt 65 år höjdes till 50 000 kronor per person och beskattningsår från och med 1 juli 2019 (gäller hela beskattningsåret 2019). Det innebär att reglerna nu är lika för alla.[5]

RUT-avdraget lämnas i dagsläget för arbetskostnader kopplat till följande tjänster:[6]

- Enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden.
- Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
- Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
- Häck- och gräsklippning, krattning och ogräsrensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
- Barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.
- Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.
- Flytt av bohag och annat lösöre mellan bostäder samt till och från magasinering i samband med flytt mellan bostäder.
- Arbete som avser installation, reparation och underhåll av data- och informationsteknisk utrustning, dataprogram och dataförbindelser samt handledning och rådgivning i samband med sådant arbete, när arbetet, handledningen och rådgivningen utförs i eller i nära anslutning till bostaden.
- Reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden.

[4] https://www.regeringen.se/48f057/contentassets/1e33904ce3a6416ba601cdbb6c1e9730/hojt-tak-for-RUTavdrag.pdf
[5] ibid
[6] ibid

Politiska förändringar i regelverket

Det har skett flera större politiska förändringar av regelverket, främst efter 2014 och framåt. Förändringarna har ofta grundats i politiska avvägningar, och har i flera fall försämrat förutsättningarna för konsumenter och företagare. De största förändringarna är:

- Från 1 augusti 2015 omfattas inte längre läxhjälp. Däremot får barnpassning innehålla läxhjälp i ringa omfattning, vilket har satts till inte mer än 10 procent av tiden och inte efter åk 7.[7]
- Från och med den 1 januari 2016 omfattas inte längre matlagning (förutom sådan matlagning som en barnvakt kan ha som normalt förekommande arbetsuppgifter) och endast enklare städarbete eller annat rengöringsarbete och flyttstädning ingår.[8]
- Från och med 1 juni 2016 halverades RUT-avdraget till 25 000 kr för personer under 65 år. Samtidigt infördes begräsningen att RUT- och ROT-avdraget sammantaget max fick uppgå till 50 000 kr.
- Från och med den 1 augusti 2016 omfattas vissa trädgårdstjänster, flyttjänster och IT-tjänster.[9]
- Från och med den 1 januari 2017 omfattas reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden.

[7] https://www.regeringen.se/49c859/contentassets/16577670d2c147cb9db90a39e70a549f/2015-ars-ekonomiska-varproposition-hela-dokumentet-prop.-201415100
[8] https://www.regeringen.se/contentassets/41b5c1ea8d2843aa8ebf32d4418dd64c/forandringar-av-husavdraget.pdf
[9] https://www.regeringen.se/contentassets/3fa064a709c64c95a4c2080af2339217/kompletteringar-av-RUT-avdraget

3. Snäva gränsdragningar har skapat ohållbara situationer

De förändringar som skedde under tidsperioden 2015 till 2017 gav tydliga effekter i RUT-branschen. År 2015 minskade antalet RUT-företag för första gången sedan avdraget infördes, och återhämtade sig inte förrän två år senare. Företag som erbjöd läxläsning tvingades säga upp medarbetare under hösten 2015 och förfrågningar om svartjobb inom sektorn ökade.[10] Den kanske tydligaste faktorn som visar branschens känslighet för tvära politiska kast är att tillväxten för RUT-avdraget år 2015, året då regeringen slog fast att avdrag för läxläsning skulle slopas och att RUT-avdraget skulle komma att halveras, i princip stannade av.[11] Erfarenheten är att negativa förändringar ofta överskattas av konsumenten vilket i sin tur får en hämmande effekt på konsumtionen på RUT-tjänster överlag.

Osäkerheten och de försämrade villkoren präglade branschen under en lång tid, vilket syns på utvecklingen av den genomsnittliga köpesumman. Utvecklingen har varit svag sedan 2015 och den årliga tillväxttakten har därefter legat mellan 1–2 procent per år, jämfört med uppemot sju procent åren dessförinnan.[12]

Halveringen av RUT-avdraget har även haft en inverkan på antalet kunder och hur de konsumerar tjänsterna. När Almega lät Demoskop intervjua RUT-företag så var det endast 24 procent av företagen som inte haft kunder som sagt upp städavtal till följd av halveringen. Drygt 40 procent av företagen menade att kunder efter halveringen gått över från löpande avtal till engångsköp i stor, eller ganska stor utsträckning.[13] Denna förändring påverkar i sin tur företagen som behöver se över sina personalstyrkor.

Detaljregleringar skapar ohållbara situationer

När Almega tillfrågade allmänheten om RUT-avdraget år 2016 svarade var fjärde RUT- och ROT-köpare att det är svårt att förstå hur avdragen fungerar. Andelen har sannolikt inte minskat sedan dessa.[14]

För att en tjänst ska ge rätt till RUT-avdrag ska det i normala fall vara fråga om arbete som vanligtvis utförs av hushållen själva och som inte kräver någon specialistutbildning. Den principen har dock flera undantag, exempelvis vad gäller vissa trädgårdstjänster, flyttjänster, IT-tjänster och reparation och underhåll av vitvaror.[15] De gränsdragningar som i dag föreligger kring RUT-avdraget, och de förändringar som har skett sedan 2015, har gett upphov till osäkerhet kring vilka tjänster konsumenter får göra avdrag för. Regelverket har

[10] https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/rot-RUT/forsamrat-RUT-avdrag-ger-farre-jobb-pa-barnvaktsforetag_676236.html
[11] https://www.almega.se/2016/06/vaxer-RUT-branschen-och-ljuger-akb/
[12] Skatteverket och egna beräkningar
[13] https://www.almega.se/app/uploads/2018/06/almega-fler-RUT-jobb-for-battre-integration-webb-180522v2.pdf
[14] https://www.almega.se/app/uploads/imported/Almega-HEM-avdrag.pdf
[15] Skatteverket

utformats efter en ”lappa och laga”-taktik där politiska preferenser har fått prägla vilka tjänster som ska, eller inte ska, ingå.

Några exempel på gränsdragningsproblem är:[16]

- RUT-avdrag ges för läxläsning i samband med barnpassning, men bara för motsvarande 6 minuter per timme och bara för barn upp till åk 7. RUT-avdrag ges dock inte för arbete som kan räknas som privatträna re. En effekt av detta är att föräldrar behöver hålla kolla på hur lång tid barnvakten lägger på läxläsning, men det ger också upphov till svårigheter att tolka vilka aktiviteter barnet och barnvakten får ägna sig åt, såsom att träna på instrument eller idrotter, inte minst om barnvakten råkar vara duktig på just den aktiviteten.
- Flytthjälp ger rätt till avdrag, men inte om det sker med andra fordon än bil och lastbil, exempelvis båt. Det innebär att personer som bor på för hjulbunden trafik svårtillgängliga platser, inte har samma möjligheter att nyttja avdraget som andra har.
- Av miljö- och klimatskäl ges avdrag för reparation av vitvaror, men inte för bortforsling av återvinningsmaterial. För personer som bor i storstäder och själva inte äger en bil hade sannolikt även bortforslingen underlättat vardagen och något som sannolikt borde kunna räknas som en tjänst hushållen normalt utför själva.
- Tvätt och strykning av kläder samt soffklädsel ger rätt till avdrag, men inte att laga textilier på eller klä om möbler.
- Det går inte att göra avdrag för att byta gardinstång eller sätta upp fästen, men däremot för att byta en tvättad gardin.
- Häck- och gräsklippning samt krattning och ogräsrensning som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden ger avdrag, men inte nyplantering av blommor, träd och buskar eller anläggning av gräsmatta.
- RUT-avdrag ges för flytt av ett piano från din bostad till ett förråd, men inte från övervåningen till undervåningen.
- RUT-avdrag ges för att plocka upp äpplen som ligger på marken, men inte för att plocka äpplen som sitter kvar på trädet.
- RUT-avdrag ges för fällning av träd och rensning av sly i din trädgård, men inte för att få det bortforslat.[17]
- RUT-avdrag ges för flytt av hela eller enstaka delar av bohag som sker mellan bostäder, men inte för bortforsling av skräp och gamla möbler till en återvinningsstation eller liknande, vilket är en ofrånkomlig del av många hushålls flyttprocess.
- RUT-avdrag ges för reparation av spis, spishäll, köksfläkt, spiskåpa, ugn och mikrovågsugn oavsett om de är fristående eller inte, men inte för hushållsapparater som brödrostar, matberedare, vattenkokare, centraldammsugare, dammsugare, strykjärn, kaffebryggare eller kaffemaskin, oavsett om de är inbyggda eller fristående.

[16] https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/rotochRUTarbete/RUTarbeten.106.5c1163881590be297b53de7.html#Stadning
[17] https://www.almega.se/2018/03/tjanster-du-inte-far-RUT-avdrag/

- RUT-avdrag ges för reparation av ex. vinkyl och mikrovågsugn, men inte för trädgårdsmaskiner så som gräsklippare.
- RUT-avdrag ges för hjälp med personlig hygien men inte för hårklippning, vilket skulle kunna ses som en del i att upprätthålla sin personliga hygien, i synnerhet för äldre eller personer som av andra skäl kan ha svårt att lämna hemmet.
- RUT-avdrag beviljas för reparation av datorer, läsplattor, spelkonsoler och tv-apparater men inte reparation och underhåll av tv-apparater som endast tar emot tv-signaler.
- RUT-avdrag ges för reparation, installation och underhåll av smarta telefoner, men inte utrustning som kan användas för kommunikation.
- RUT-avdrag ges för fönsterputsning, men inte för högtryckstvättning. Många fönsterputs-firmor använder sig av avancerad utrustning som inte finns i gemene hushåll, men städning med högtryckstvätt, som finns i många hushåll, omfattas inte av RUT.
- Vedkapning och stapling av ved från träd som vuxit på tomten ges RUT-avdrag, men inte om trädet kommer från en granne.
- RUT-avdrag ges för hjälp vid promenader men inte för träning med personlig tränare i hemmet.

Ett breddat RUT skapar jobb och bidrar till hållbar konsumtion

Exemplen ovan blir en tydlig illustration av hur snårigt ett regelverk blir när det utvidgas – och inskränks – om vartannat utan att det verkar finnas någon övergripande tanke med förändringarna. För konsumenterna är det inte lätt att hålla reda på vad det går att göra avdrag för och företagen behöver lägga tid och resurser på att hålla sig uppdaterade om regelverk som är i ständig förändring.

Utföraren ansvarar för att faktureringen för tjänsten sker på rätt grunder, att exempelvis resor och materialkostnader inte skrivs upp som avdragsgilla. Men i slutändan är det köparen som har det fulla ansvaret för sin deklaration och att uppgifterna där är korrekta. Ett otydligt regelverk riskerar att leda till att köpare drar sig för att köpa tjänster som de har behov av.

Det är även svårt att motivera gränsdragningar ovan utifrån argumentet att tjänster som kräver specialistutbildning inte ska ingå då avsteg från den principen återkommande har gjorts genom olika tillägg till regelverket, exempelvis när det gäller reparation av vitvaror och IT-tjänster. Flertalet tjänster ovan är sådana som privatpersoner generellt utför själva, vilket är utgångspunkten för RUT-avdraget, och borde därmed rimligen kunna ingå.

När RUT-avdraget utvidgades till reparation av vitvaror var miljöskäl en orsak. Att förlänga livslängden på vitvaror ger uppenbara miljö- och klimatfördelar. Därför är det svårt att förstå varför reparation av övriga hushållsmaskiner eller möbler inte ger rätt till avdrag. Hushåll i Sverige har under det senaste decenniet ägnat allt mindre resurser åt att reparera hemelektronik, möbler och hushållsapparater, medan konsumtionen av dessa varor har ökat.[18] Sannolikt skulle återbruk och reparationer kunna bli vanligare om prisskillnaden mellan att handla nya varor, jämfört med att reparera befintliga, vore större. Ett breddat RUT-avdrag kan därmed uppmuntra till en mer hållbar konsumtion av varor.

Ett breddat avdrag har också betydande jobbskapande effekter. Sedan RUT-avdraget infördes har drygt 30 000 nya jobb skapats, enligt Almegas beräkningar. Tre av fyra av de som fått jobb i branschen var arbetslösa vid anställningstillfället och många är utrikes födda eller har lägre utbildning. Rutsektorn har också varit en språngbräda för kvinnors företagande. Av alla hushållsnära tjänsteföretag drivs 54 procent av kvinnor. Särskilt viktig kan man se att branschen är för utrikesfödda kvinnor: 38 procent av kvinnorna som driver RUT-företag är födda inom EU och 14 procent är födda utanför EU.[19] Att satsa på RUT är därmed en viktig reform för att förbättra integrationen i Sverige.

[18] https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/58484
[19] https://www.regeringen.se/49196c/contentassets/68961b31c9fe4010bc309d0a5a63aec4/almega.pdf

4. Avgränsningar som tydliggör regelverket

RUT-avdraget har breddat och öppnat arbetsmarknaden för personer med låg utbildning och/eller begränsad arbetslivserfarenhet. Branschen är viktig för att förbättra integrationen genom att den skapar goda möjligheter för utrikes födda att starta och driva företag såväl som att komma in på den svenska arbetsmarknaden. En breddning av tjänsteinnehållet i RUT-avdraget, i kombination med ett höjt avdragstak, skapar goda möjligheter för att branschen även fortsättningsvis kan skapa jobb för människor med svag anknytning till arbetsmarknaden.

Almega ser samtidigt ett behov av att säkerställa goda villkor i branschen för kunder, anställda och företag. Därigenom förbättras branschens möjligheter att fortsätta växa. Därför uppmuntrar vi en ökad självreglering i branschen för långsiktigt goda villkor. Almega auktoriserar sina medlemsföretag och med vår auktorisering vet kunderna att det företag som anlitas exempelvis har kollektivavtal och företagsförsäkringar, miljöledningssystem, ansvarsförsäkringar, betalda skatter och avgifter och har kontroll på underentreprenörer. Vår självreglerande modell bygger på seriositet, transparens och årliga omprövningar. Vid breddningar och förändringar av regelverk finns ibland en risk för att oseriösa aktörer etablerar sig, vi ser därför gärna att fler branscher med RUT-företag auktoriserar sina medlemmar med inspiration från vår modell.

Vår bedömning är att ett breddat tjänsteinnehåll och ökad självreglering bidrar till att öka tryggheten och trovärdigheten i branschen och säkerställer att RUT-avdraget går till de områden och tjänster det är avsett för. Almega vill bidra till en livskraftig och långsiktig bransch där kunder, medarbetare och företag hittar varandra. För det behövs ett tydligt regelverk och långsiktigt goda förutsättningar för företag att växa och anställa.

5. Medlemsföretagen tror på tillväxt

Inför höjningen av RUT-avdraget juli 2019 skickade Almega Hemserviceföretagen ut en enkät till sina medlemsföretag om hur de förväntar sig att effekterna av ett utökat RUT-avdrag skulle bli. Resultatet talade sitt tydliga språk: med ett utökat RUT-avdrag räknade tre av fyra medlemsföretag att de skulle behöva nyanställa. Lika många förväntade sig en ökad omsättning i och med utökningen.

Ett höjt RUT-avdrag väntas också gynna de seriösare aktörerna. När RUT-användarna räds för att slå i taket vänder de sig i större utsträckning till aktörer utan kollektivavtal. Med ett höjt tak ökar chansen att de förblir kunder hos aktörer med kollektivavtal hela året.

Förväntar ni er en ökning av omsättningen? Hur stor?

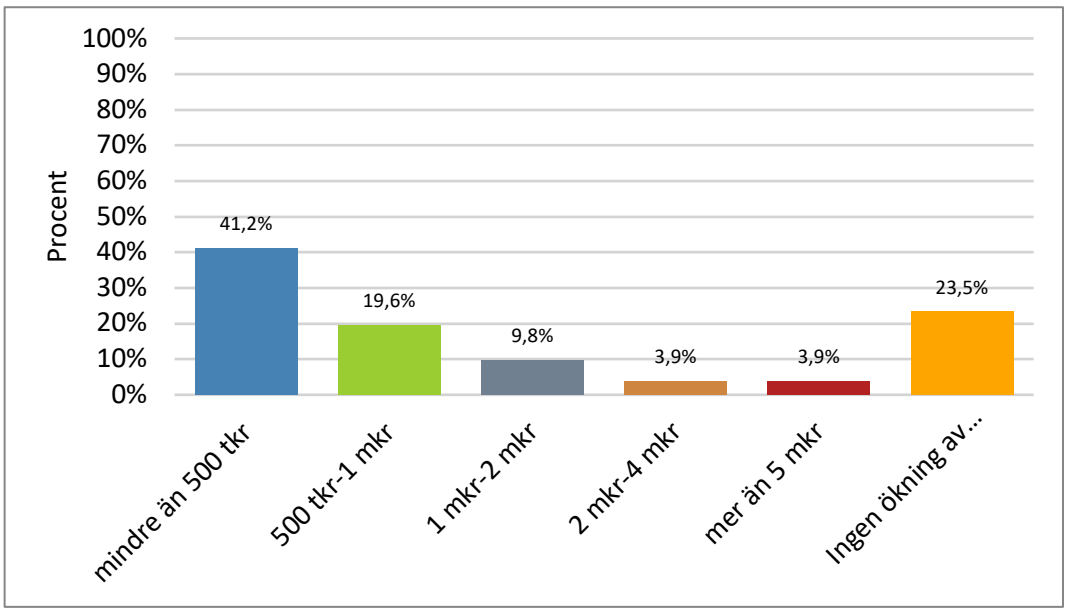

260 medlemsföretag tillfrågade. 51 företag har besvarat enkäten.

Hur många nyanställningar kommer ni att göra tack vare utvidgningen av RUT-avdraget?

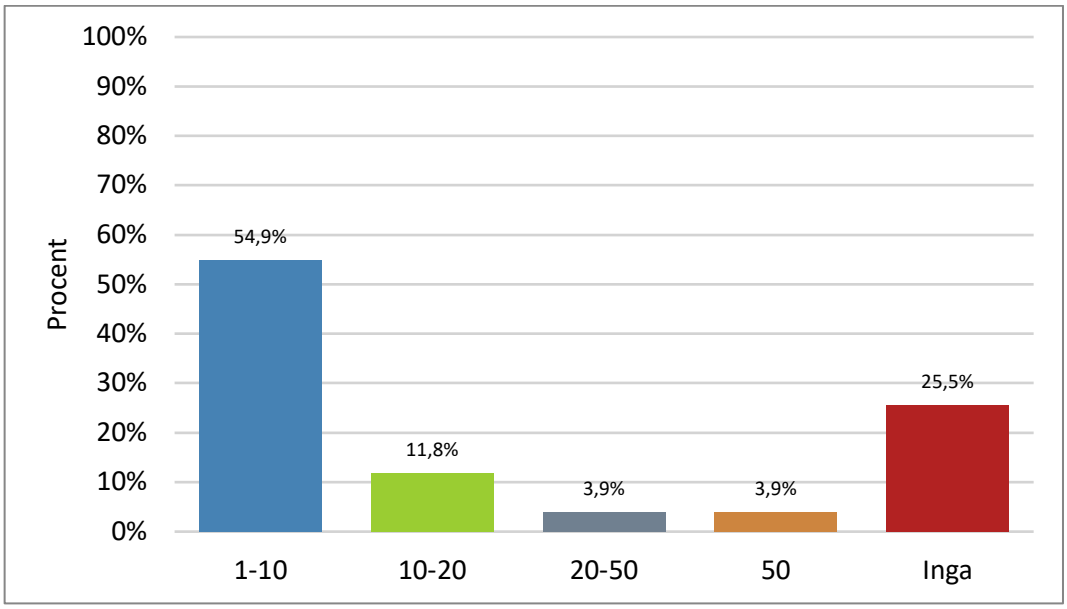

Företagen vittnar också om minskad administration och större lugn i verksamheten när taket höjs. Detta därför att flera kunder tidigare behövt pausa eller säga upp avtal mot slutet av året när de börjar närma sig taket.

Vi frågade våra medlemsföretag *”Vilka andra effekter förväntar ni er att utvidgningen får för ert företag?”.* Här är några av de svar vi fick:

”Mindre stress, större lugn i verksamheten eftersom storköpare av tjänsterna inte behöver hålla koll på kostnader och boka av/säga upp/pausa”

”Fler befintliga kunder kommer använda tjänsterna hela året ut. Tidigare gjorde en del uppehåll tills december eller början på året därpå”

” Vi kommer att kunna behålla våra befintliga kunder och slippa alla problem som det varit i slutet av året då flera har nått taket för sina RUT-avdrag”

6. Avslutande diskussion

Sverige står inför en stor demografisk utmaning, som till stora delar består av en integrationsutmaning. Det tar i genomsnitt cirka sju år innan hälften av flyktinginvandrarna förvärvsarbetar[20], och Sverige uppvisar störst skillnad i sysselsättningsgrad mellan inrikes och utrikes födda i Europa.[21] SKL beräknar att det saknas nästan 35 miljarder fram till år 2022 i kommuner och regioner för att klara välfärden[22]. Samtidigt visar siffror från Regeringskansliet att om utrikes födda kvinnor skulle jobba i samma utsträckning som inrikes födda kvinnor skulle offentliga finanser stärkas med 37 miljarder kronor.

RUT-reformen har varit gynnsam för att få kvinnor med utrikesbakgrund i arbete. I RUT-företag är hela 26 procent av kvinnorna födda utanför EU, att jämföra med 10 procent på hela arbetsmarknaden. Ett jobb i ett RUT-företag är för många första steget in på arbetsmarknaden, som sedan leder till jobb i helt andra branscher eller till utbildning. 43 procent av de som avslutar sin anställning i ett RUT-företag går vidare till ett nytt jobb i en annan bransch. 24 procent av medarbetarna går vidare till ett konkurrerande bolag i samma bransch, och 22 procent som går vidare till utbildning. Det är ett viktigt steg för att fler ska kunna bli självförsörjande och gå från bidrag till arbete.

Vi behöver skapa fler jobb i RUT-sektorn. För att lyckas med det behöver fler tjänster bli avdragsgilla, så att fler kan köpa RUT-tjänster och dra nytta av RUT-avdraget. Våra medlemsföretag vittnar om att det finns en rad olika tjänster som det redan idag finns stor efterfrågan på. Om de skulle inkluderas i RUT-avdraget skulle RUT-branschen kunna växa ytterligare och komma närmare sin fulla potential.

[20] https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Arbetsmarknad/Integration/forvarvsfrekvens-efter-vistelsetid-och-utbildningsniva/
[21] https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Arbetsmarknad/Integration/Sysselsattningsgrad---internationellt/
[22] https://rapporter.skl.se/ekonomirapporten-maj-2019

Almega föreslår att följande tjänster prioriteras i utvidgningen av RUT-avdraget:

Utökade trädgårdstjänster i form av plantering av blommor, träd, buskar och gräsmatta, plockning av frukt samt bortforsling av trädgårdsavfall
Trädgårdsarbete är något som redan idag till stor del inkluderas i RUT-avdraget, men där gränsdragningen utgör problem. Att bredda RUT-avdraget ytterligare för arbete som utförs i trädgården kommer underlätta för både köpare och utförare vad som gäller och fler kommer våga utnyttja RUT-tjänster i anslutning till sin trädgård.

Bortforsling och återvinning av miljöfarligt avfall samt återvinning av annat avfall än hushållsavfall
Många vill göra klimatsmarta och miljövänliga val i vardagen, men hindras ofta av att det är för krångligt och dyrt. Genom att inkludera bortforsling och återvinning i RUT-avdraget kan fler återvinna mer vilket är bra för miljön.

Fysisk tillsyn av husdjur och hushåll samt rastning av husdjur
Flera medlemsföretag vittnar om en betydande efterfrågan på tillsyn och rastning av husdjur. Djurpassning blir ett helt nytt område inom RUT-avdraget som kan bidra till att skapa många nya jobb.

Installation av hemlarm
För en människa som upplever otrygghet kan ett hemlarm minska oron och öka tryggheten. Genom att inkludera installation av hemlarm i RUT-avdraget kan fler uppleva större trygghet både när man är hemma och när man inte är det. Ett hemlarm innebär ofta inte bara skydd mot inbrott, utan också mot exempelvis brand.

Personliga tjänster så som hårklippning och personlig träning i hemmet
Att slippa lämna hemmet för att få sitt hår klippt eller få hjälp med sin träning efterfrågas av framförallt många äldre. Med tjänster som hårklippning och personlig träning kan vardagen underlättas för de som har svårt att transportera sig.

Städning av dödsbo
När en anhörig dör är städning av dödsboet en emotionellt svår period och dessutom tidskrävande. Att inkludera städning av dödsbo i RUT-avdraget skulle underlätta för många när livet är som tyngst.

Återinförd läxläsning
Barnpassning är idag inkluderat i RUT-avdraget, men det har uppstått en gränsdragningsproblematik sedan läxläsning togs bort och nu endast är tillåtet "i ringa omfattning". Genom att återinföra läxläsning blir regelverket tydligare och mer lättförståeligt.

När jobb som inte kräver några större språkkunskaper eller längre utbildning får växa fram kan utanförskapet motarbetas på allvar. När människor som idag står långt utanför arbetsmarknaden får ett jobb att gå till, med en egen inkomst, kollegor, pension och allt annat som ett jobb innebär bidrar det till hoppfullhet och framtidstro för dem som kanske behöver det mest.

RUT-avdraget är mot den bakgrunden en viktig åtgärd för att skapa jobb åt människor med svag anknytning till svensk arbetsmarknad.

7. Källförteckning

Almega. *Tjänster du INTE får RUT-avdrag för,* 2018.
https://www.almega.se/2018/03/tjanster-du-inte-far-RUT-avdrag/
(Hämtad 2019-04-02).

Almega. *Växer RUT-branschen och ljuger AKB?* 2016.
https://www.almega.se/2016/06/vaxer-RUT-branschen-och-ljuger-akb/
(Hämtad 2019-04-02).

Almega. *Fler RUT-jobb för bättre integration.* 2018.
https://www.almega.se/app/uploads/2018/06/almega-fler-RUT-jobb-for-battre-integration-webb-180522v2.pdf
(Hämtad 2019-04-02).

Almega. *Ett HEM-avdrag för alla HEM-tjänster.* 2016.
https://www.almega.se/app/uploads/imported/Almega-HEM-avdrag.pdf
(Hämtad 2019-04-02).

Almega. Rapport. *HEM-avdraget har stor potential hos äldre - 8 av 10 positiva till utvidgat RUT- och ROT-avdrag för tjänster.* 2017.
https://via.tt.se/data/attachments/00475/3fe04523-f411-495e-a9e8-c9eade273708.pdf
(Hämtad 2019-04-22).

Almega. *Fler RUT-jobb för bättre integration.* 2018.
https://www.almega.se/app/uploads/2018/06/almega-fler-RUT-jobb-for-battre-integration-webb-180522v2.pdf
(Hämtad 2019-04-22).

Almega. *Remissvar: Höjt tak för RUT-avdrag.* 2019.
https://www.regeringen.se/49196c/contentassets/68961b31c9fe4010bc309d0a5a63aec4/almega.pdf
(Hämtad 2019-04-29).

Finansdepartementet. Lagförslag. *Förändringar av husavdraget.* 2015.

Finansdepartementet. Lagförslag. *Kompletteringar av RUT-avdraget.* 2015.

Finansdepartementet. Promemoria, Fi2019/00124/S1. *Höjt tak för RUTavdrag.* 2019.

Proposition 2014/15:100. *2015 års ekonomiska vårproposition.*

Roos John Magnus m.fl. *Konsumtionsrapporten 2018*. 2018. Göteborgs universitet.
https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/58484
(Hämtad 2019-04-29)

Skatteverket. *Ger arbetet rätt till RUT-avdrag?* 2019.
https://www.skatteverket.se/privat/fastigheterochbostad/rotochRUTarbete/RUTarbeten.106.5c1163881590be297b53de7.html#Stadning
(Hämtad 2019-04-02).

Socialdemokraterna. *Utkast till sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna.* 2018.
https://www.socialdemokraterna.se/globalassets/aktuellt/utkast-till-sakpolitisk-overenskommelse.pdf
(Hämtad 2019-04-22).

Svenskt Näringsliv. *Försämrat Rut-avdrag ger färre jobb på barnvaktsföretag.* 2017.
https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/rot-RUT/forsamrat-RUT-avdrag-ger-farre-jobb-pa-barnvaktsforetag_676236.html
(Hämtad 2019-04-02).

Nya RUT-tjänster frigör potentialen i branschen

Almega har under lång tid agerat för ett RUT-avdrag med såväl högre avdragstak som breddat tjänsteinnehåll. År 2016 lanserade vi förslaget om ett HEM-avdrag, breddat till att innehålla alla tjänster som utförs i och i anslutning till hemmet. Vi har också pekat på de möjligheter som finns med att rikta särskilda satsningar mot äldre RUT-köpare, samt visat att RUT-avdraget har bidragit till integrationen av nyanlända, främst kvinnor.

Den förändring av regelverket som nu ska ske bör tydligt ta sikte på att eliminera de orimliga gränsdragningsproblem som finns inbyggda i nuvarande system, med utgångspunkt i vilka ytterligare tjänster som konsumenter efterfrågar. Nuvarande RUT-regelverk präglas av snäva gränsdragningar för vad som är och inte är en avdragsgill tjänst. Det är både svårt att förstå och motivera för konsumenter och företag.

Frigör hemtjänsterna!

Vi är Almega

Almega är Sveriges ledande organisation för tjänsteföretag och vår verksamhet finns i hela landet. Vi förhandlar om cirka 160 olika kollektivavtal varje avtalsperiod och hjälper tjänsteföretagare att skapa ett bra förhållande mellan arbetsgivare och anställda.

Almega hjälper till med alla personalfrågor, från anställning till uppsägning. Duktiga förhandlare och experter ger personlig och professionell rådgivning i förhandlingar, arbetsrätt, kollektivavtal, lönebildning, arbetsmiljö, jämställdhet, diskriminering, försäkringar och offentlig upphandling.

Vi driver också tillsammans med fackliga organisationer ett gemensamt arbete för att förbättra våra framtida kollektivavtal. Samtidigt jobbar vi hårt med att påverka beslutsfattare i allt från skattelagstiftning till företagens långsiktiga behov av kompetensförsörjning och upphandlingsfrågor.

Bli medlem – ett medlemskap du tjänar på.

Telefon: +4687626900
www.almega.se

almega